Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

26. března 2015 *

„Kasační opravný prostředek — Vnitřní trh se zemním plynem — Povinnost plynárenských podniků — Zavedení systému sjednaného přístupu třetích osob k plynárenským skladovacím zařízením — Rozhodnutí českých orgánů — Dočasná výjimka pro plánované podzemní plynárenské skladovací zařízení v Dambořicích — Rozhodnutí Komise — Nařízení zrušit rozhodnutí o výjimce — Směrnice 2003/55/ES a 2009/73/ES — Časová působnost“

Ve věci C-596/13 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 21. listopadu 2013,

**Evropská komise**, zastoupená L. Armati a K. Herrmann, jako zmocněnkyněmi, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

přičemž dalšími účastnicemi řízení jsou:

**Moravia Gas Storage a.s.**, dříve Globula a.s., se sídlem v Hodoníně (Česká republika), zastoupená P. Zákouckým a D. Koláčkem, advokáty,

žalobkyně v prvním stupni,

**Česká republika**, zastoupená M. Smolkem, T. Müllerem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,

vedlejší účastnice v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení R. Silva de Lapuerta (zpravodajka), předsedkyně senátu, J.-C. Bonichot, A. Arabadžev, J. L. da Cruz Vilaça a C. Lycourgos, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 11. prosince 2014,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

## Rozsudek

1 Svým kasačním opravným prostředkem se Evropská komise domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ve věci Globula v. Komise (T-465/11, EU:T:2013:406, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Tribunál zrušil rozhodnutí Komise C(2011) 4509 ze dne 27. června 2011 o výjimce pro podzemní plynárenské skladovací zařízení v Dambořicích z pravidel vnitřního trhu pro přístup třetích stran (dále jen „sporné rozhodnutí“).

### Právní rámec

2 Článek 22 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 98/30/ES (Úř. věst. L 176, s. 57) stanoví:

„1. Větším novým plynárenským infrastrukturám, tj. propojovacímu vedení mezi členskými státy, zařízením [zkapalněného zemního plynu (LNG)] a skladovacím zařízením mohou být na základě žádosti uděleny výjimky z článků 18, 19, 20 a čl. 25 odst. 2, 3 a 4 za těchto podmínek:

a) investice musí zlepšit hospodářskou soutěž v dodávkách plynu a bezpečnost dodávek;

b) úroveň rizika spojeného s investicí je taková, že k investici by bez udělení výjimky nedošlo;

c) infrastruktura musí být vlastněna fyzickou nebo právnickou osobou, která je alespoň ve své právní formě oddělena od provozovatelů soustav, v jejichž soustavách bude infrastruktura vybudována;

d) od uživatelů dané infrastruktury budou vybírány poplatky;

e) výjimka není na újmu hospodářské soutěži nebo řádnému fungování vnitřního trhu nebo účinnému fungování regulované soustavy, ke které je infrastruktura připojena.

2. Odstavec 1 se týká rovněž významných zvýšení kapacity stávajících infrastruktur a změn infrastruktur, které umožňují rozvoj nových zdrojů dodávek plynu.

3.

a) Regulační orgán uvedený v článku 25 může případně rozhodnout o výjimce uvedené v odstavcích 1 a 2. Členské státy však mohou stanovit, aby regulační orgány předkládaly příslušnému orgánu členského státu svá stanoviska k žádostem o udělení výjimky k formálnímu schválení. Tato stanoviska se zveřejňují spolu s rozhodnutím.

b) i) Výjimka se může vztahovat k nové infrastruktuře, ke stávající infrastruktuře s významně zvýšenou kapacitou nebo ke změnám stávající infrastruktury, nebo k jejich částem.

ii) Při rozhodování o udělení výjimky musí být v každém jednotlivém případě posouzena potřeba stanovit podmínky ohledně délky trvání výjimky a nediskriminačního přístupu k propojovacímu vedení.

iii) Při rozhodování o podmínkách podle tohoto písmene by měla být zejména zohledněna délka smluv, dodatečná kapacita, která má být vybudována, nebo změny stávající kapacity, časový horizont projektu a vnitrostátní podmínky.

c) Při poskytování výjimky může příslušný orgán stanovit pravidla a mechanismy pro správu a rozmisťování kapacit, pokud to nebrání provádění dlouhodobých smluv.

d) Rozhodnutí o výjimce, včetně podmínek uvedených v písmeni b), musí být řádně odůvodněno a zveřejněno.

e) V případě propojovacího vedení je rozhodnutí o výjimce přijato po konzultaci s ostatními členskými státy nebo dotyčnými regulačními orgány.

4. Výjimku musí příslušný orgán neprodleně oznámit Komisi společně se všemi důležitými informacemi ve vztahu k rozhodnutí. Tyto informace se předkládají v úhrnné podobě, aby mohla Komis[e] přijmout podložené rozhodnutí.

Tyto informace obsahují zejména:

a) přesné důvody, na jejichž základě regulační orgán nebo členský stát udělil výjimku, včetně finančních údajů odůvodňujících potřebu výjimky;

b) provedenou analýzu dopadu udělení výjimky na hospodářskou soutěž a řádné fungování vnitřního trhu s plynem;

c) důvody pro délku trvání výjimky a podíl na celkové kapacitě dotyčné plynárenské infrastruktury, pro kterou je výjimka udělena;

d) výsledek konzultací s dotčenými členskými státy nebo regulačními orgány, pokud se výjimka vztahuje na propojovací vedení;

e) přínos infrastruktury k diverzifikaci dodávek plynu.

Do dvou měsíců po obdržení oznámení může Komise požádat dotyčné regulační orgány nebo členské státy, aby změnily nebo zrušily rozhodnutí o udělení výjimky. Pokud si Komise vyžádá doplňující informace, může být tato dvouměsíční lhůta prodloužena o jeden měsíc.

Pokud dotyčný regulační orgán nebo členský stát uvedené žádosti ve lhůtě čtyř týdnů nevyhoví, přijme Komise konečné rozhodnutí postupem podle čl. 30 odst. 2.

Komise zabezpečí zachování důvěrnosti u citlivých obchodních informací.“

3 Článek 36 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES (Úř. věst. L 211, s. 94) stanoví:

„1. Větším novým plynárenským infrastrukturám, například propojovacímu vedení, zařízením LNG a skladovacím zařízením mohou být na základě žádosti uděleny na vymezenou dobu výjimky z článků 9, 32, 33 a 34 a čl. 41 odst. 6, 8 a 10 za těchto podmínek:

a) investice musí zlepšit hospodářskou soutěž v dodávkách plynu a bezpečnost dodávek;

b) úroveň rizika spojeného s investicí musí být taková, že k investici by bez udělení výjimky nedošlo;

c) infrastruktura musí být vlastněna fyzickou nebo právnickou osobou, která je alespoň ve své právní formě oddělena od provozovatelů soustav, v jejichž soustavách bude infrastruktura vybudována;

d) od uživatelů dané infrastruktury budou vybírány poplatky; a

e) výjimka nesmí být na újmu hospodářské soutěži nebo efektivnímu fungování vnitřního trhu se zemním plynem nebo účinnému fungování regulované soustavy, ke které je infrastruktura připojena.

2. Odstavec 1 se týká rovněž významných zvýšení kapacity stávající infrastruktury a změn infrastruktury, které umožňují rozvoj nových zdrojů dodávek plynu.

3. Regulační orgán uvedený v kapitole VIII může v jednotlivých případech rozhodnout o výjimkách uvedených v odstavcích 1 a 2.

4. Nachází-li se příslušná infrastruktura na území více než jednoho členského státu, může agentura vydat poradní stanovisko pro regulační orgány dotčených členských států, které by mohlo být základem jejich rozhodnutí, a to do dvou měsíců od data, kdy byla u posledního regulačního orgánu podána žádost o udělení výjimky.

Pokud všechny dotčené regulační orgány dosáhnou shody ohledně žádosti o výjimce v průběhu šesti měsíců ode dne, kdy ji obdržel poslední regulační orgán, informují o svém rozhodnutí agenturu.

Agentura vykonává úkoly svěřené tímto článkem regulačním orgánům dotčeného členského státu podle tohoto článku:

a) pokud všechny příslušné regulační orgány nedokázaly dosáhnout dohody do šesti měsíců ode dne, kdy žádost o výjimku obdržel poslední z těchto regulačních orgánů, nebo

b) pokud o to společně požádají dotčené regulační orgány.

Všechny příslušné regulační orgány mohou společně požádat, aby byla lhůta uvedená v třetím pododstavci písm. a) prodloužena nejvýše o tři měsíce.

5. Agentura před přijetím rozhodnutí konzultuje příslušné regulační orgány a žadatele.

6. Výjimka se může vztahovat k celé kapacitě nebo části kapacity nové infrastruktury nebo stávající infrastruktury s významně zvýšenou kapacitou.

Při rozhodování o udělení výjimky musí být v každém jednotlivém případě posouzena potřeba stanovit podmínky ohledně délky trvání výjimky a nediskriminačního přístupu k infrastruktuře. Při rozhodování o těchto podmínkách se zejména zohlední dodatečná kapacita, která má být vybudována, nebo změny stávající kapacity, časový horizont projektu a vnitrostátní podmínky.

Před poskytnutím výjimky stanoví regulační orgán pravidla a mechanismy pro správu a přidělování kapacity. Tato pravidla musí vyžadovat, aby všichni potenciální uživatelé infrastruktury byli vyzváni k tomu, aby projevili zájem na nasmlouvání kapacity před tím, než je kapacita v nové infrastruktuře přidělena, a to rovněž pro vlastní potřebu. Regulační orgán musí vyžadovat, aby pravidla pro řízení překročení kapacity zahrnovala povinnost nabídnout nevyužitou kapacitu na trhu, a aby uživatelé infrastruktury byli oprávněni k obchodování se svými smluvními kapacitami na sekundárním trhu. Při hodnocení kritérií uvedených v odst. 1 písm. a), b) a e) tohoto článku zohlední regulační orgán výsledky postupu přidělování kapacity.

Rozhodnutí o výjimce, včetně podmínek uvedených v druhém pododstavci tohoto odstavce, se řádně odůvodní a zveřejní.

7. Bez ohledu na odstavec 3 mohou členské státy stanovit, že jejich regulační orgán nebo případně agentura předloží příslušnému orgánu členského státu své stanovisko k žádosti o udělení výjimky k formálnímu schválení. Toto stanovisko se zveřejní spolu s rozhodnutím.

8. Regulační orgán předá Komisi kopii každé žádosti o výjimku neprodleně po jejím obdržení. Příslušný orgán Komisi neprodleně oznámí rozhodnutí společně se všemi důležitými informacemi, které se k němu vztahují. Tyto informace mohou být Komisi předloženy v souhrnné podobě, aby mohla Komise přijmout podložené rozhodnutí. Tyto informace obsahují zejména:

a) přesné důvody, na jejichž základě regulační orgán nebo členský stát udělil nebo zamítl výjimku, spolu s odkazem na přesný právní základ, na němž se toto rozhodnutí zakládá, včetně finančních údajů odůvodňujících potřebu výjimky;

b) vypracovanou analýzu dopadu udělení výjimky na hospodářskou soutěž a efektivní fungování vnitřního trhu se zemním plynem;

c) důvody pro délku trvání výjimky a podíl na celkové kapacitě dotyčné plynárenské infrastruktury, pro kterou je výjimka udělena;

d) výsledek konzultací s dotčenými regulačními orgány, pokud se výjimka vztahuje na propojovací vedení; a

e) přínos infrastruktury k diverzifikaci dodávek plynu.

9. Ve lhůtě dvou měsíců ode dne obdržení oznámení může Komise přijmout rozhodnutí ukládající regulačnímu orgánu, aby rozhodnutí o udělení výjimky změnil nebo zrušil. Pokud si Komise vyžádá doplňující informace, může být tato dvouměsíční lhůta prodloužena o další dva měsíce. Tato dodatečná lhůta začíná běžet prvním dnem po obdržení úplných informací. Původní dvouměsíční lhůta může být rovněž prodloužena se společným souhlasem Komise a regulačního orgánu.

Nejsou-li požadované informace poskytnuty ve lhůtě stanovené v žádosti, považuje se oznámení za vzaté zpět, ledaže před uplynutím uvedené lhůty je lhůta buď prodloužena se společným souhlasem Komise a regulačního orgánu, nebo regulační orgán v řádně odůvodněném prohlášení informuje Komisi, že považuje oznámení za úplné.

Regulační orgán do jednoho měsíce splní rozhodnutí Komise o změně nebo zrušení rozhodnutí o výjimce a uvědomí o tom Komisi.

Komise zachová důvěrnost citlivých obchodních informací.

Souhlas Komise s rozhodnutím o výjimce pozbývá účinku dva roky od jeho přijetí, pokud do té doby nezačala výstavba infrastruktury, a pět let po jeho přijetí, pokud v té době ještě infrastruktura nebyla uvedena do provozu, pokud Komise nerozhodne, že veškeré zpoždění je způsobeno závažnými překážkami mimo kontrolu osoby, jíž byla výjimka udělena.

10. Komise může přijmout rámcové pokyny k uplatňování podmínek uvedených v odstavci 1 tohoto článku a ke stanovení postupu pro uplatňování odstavců 3, 6, 8 a 9 tohoto článku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.“

4 Podle článku 53 směrnice 2009/73 se směrnice 2003/55 zrušuje s účinkem ode dne 3. března 2011, a od tohoto data se odkazy na směrnici 2003/55 považují za odkazy na směrnici 2009/73 v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze II posledně uvedené směrnice. Podle této tabulky odpovídá článek 22 směrnice 2003/55 článku 36 směrnice 2009/73.

## Skutkový základ sporu

5 Dne 14. dubna 2009 podala společnost Moravia Gas Storage a.s. (dále jen „MGS“), dříve Globula a.s., k českému ministerstvu průmyslu a obchodu (dále jen „ministerstvo“) žádost o povolení pro výstavbu podzemního plynárenského skladovacího zařízení v Dambořicích (Česká republika, dále jen „skladovací zařízení“). V rámci této žádosti požádala o dočasnou výjimku, týkající se celé nové kapacity skladovacího zařízení, z povinnosti poskytnout sjednaný přístup třetích stran k uvedenému zařízení.

6 Rozhodnutím ze dne 26. října 2010 ministerstvo povolilo výstavbu skladovacího zařízení a udělilo společnosti MGS dočasnou výjimku z povinnosti poskytnout sjednaný přístup třetích stran, týkající se 90 % kapacity skladovacího zařízení, a to na dobu patnácti let ode dne nabytí účinnosti povolení k využívání.

7 Dopisem ministerstva ze dne 11. února 2011, došlým dne 18. února 2011, bylo uvedené rozhodnutí oznámeno Komisi.

8 Dopisem ze dne 15. dubna 2011 požádala Komise ministerstvo o doplňující informace a upřesnila, že kdyby musela požadovat změnu nebo zrušení rozhodnutí ze dne 26. října 2010, učinila by tak přede dnem 18. června 2011. Ministerstvo odpovědělo dne 29. dubna 2011, ve lhůtě stanovené Komisí.

9 Dopisem ze dne 13. května 2011 zaslala Komise ministerstvu druhou žádost o doplňující informace a znovu uvedla, že kdyby musela požadovat změnu nebo zrušení uvedeného rozhodnutí, učinila by tak přede dnem 18. června 2011. Ministerstvo odpovědělo dne 20. května 2011, ve lhůtě stanovené Komisí.

10 Dopisem ze dne 23. června 2011, podepsaným členem Komise odpovědným za oblast energetiky, Komise informovala ministerstvo, že přijme formální rozhodnutí přede dnem 29. června 2011.

11 Sporným rozhodnutím, oznámeným České republice dne 28. června 2011, Komise tomuto členskému státu nařídila zrušit rozhodnutí ze dne 26. října 2010.

## Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

12 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 26. srpna 2011 podala společnost MGS žalobu znějící na zrušení sporného rozhodnutí a uložení náhrady nákladů řízení Komisi.

13 Na podporu žaloby uplatnila společnost MGS tři žalobní důvody vycházející zaprvé z pochybení při určení použitelného práva, zadruhé z porušení zásady legitimního očekávání a zatřetí ze zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu.

14 Napadeným rozsudkem Tribunál vyhověl prvnímu žalobnímu důvodu společnosti MGS a zrušil sporné rozhodnutí z důvodu, že nemělo být přijato na základě ustanovení směrnice 2009/73, nýbrž na základě ustanovení směrnice 2003/55. Tribunál nezkoumal druhý a třetí žalobní důvod, které MGS uplatnila na podporu své žaloby.

## Návrhová žádání účastníků řízení

15 Komise v kasačním opravném prostředku navrhuje, aby Soudní dvůr:

— zrušil napadený rozsudek;

— rozhodl, že první žalobní důvod uplatněný v řízení v prvním stupni je neopodstatněný, a vrátil věc Tribunálu k opětovnému projednání druhého a třetího žalobního důvodu uplatněných v řízení v prvním stupni, a

— rozhodl, že o nákladech řízení v obou stupních bude rozhodnuto později.

16 MGS navrhuje, aby Soudní dvůr:

— zamítl kasační opravný prostředek v plném rozsahu a

— uložil Komisi, aby jí nahradila náklady řízení, které vynaložila v tomto řízení o kasačním opravném prostředku.

17 Česká republika navrhuje, aby Soudní dvůr:

— zamítl kasační opravný prostředek jako neopodstatněný a

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení jak v prvním stupni, tak v rámci řízení o projednávaném kasačním opravném prostředku.

## Ke kasačnímu opravnému prostředku

*Argumentace účastníků řízení*

18 Na podporu svého kasačního opravného prostředku Komise uplatňuje jediný žalobní důvod, kterým v podstatě tvrdí, že Tribunál tím, že rozhodl, že jsou na projednávaný spor použitelná pravidla směrnice 2003/55, porušil článek 288 SFEU a čl. 297 odst. 1 SFEU.

19 Komise tvrdí, že dokud lhůta, kterou disponuje k tomu, aby požadovala změnu nebo zrušení vnitrostátního rozhodnutí o výjimce, neuplynula, nezakládá oznámení takového rozhodnutí podle článku 22 směrnice 2003/55 a článku 36 směrnice 2009/73 postavení, které bylo s konečnou platností nabyto, nýbrž představuje fázi probíhajícího řízení o udělení výjimky.

20 V projednávaném případě Komise poukazuje na to, že toto řízení nebylo ukončeno ke dni zrušení směrnice 2003/55, a sice dne 3. března 2011, takže k tomuto datu neexistovalo postavení, které bylo s konečnou platností nabyto, a od téhož data byla použitelná pravidla směrnice 2009/73.

21 Kromě toho Komise tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když učinil závěr, že je rozsudek Meridionale Industria Salumi a další (212/80 až 217/80, EU:C:1981:270) použitelný v projednávaném případě, a když rozhodl, že procesní a hmotněprávní změny zavedené článkem 36 směrnice 2009/73 tvoří nedělitelný celek.

22 Komise má zejména za to, že výjimka vyplývající z uvedeného rozsudku týkající se časové působnosti nových právních pravidel musí být vykládána restriktivně a nepoužije se v případech, kdy nová směrnice pozměňuje dřívější unijní právní úpravu.

23 Komise je konkrétně toho názoru, že z okolnosti, že směrnice 2009/73 zavedla změny, v projednávaném případě procesní, nelze vyvodit, že procesní a hmotněprávní pravidla této směrnice tvoří nedělitelný celek a že je nelze posuzovat izolovaně, pokud jde o jejich časovou působnost.

24 Podle společnosti MGS se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že Komise měla použít pravidla směrnice 2003/55.

25 MGS totiž tvrdí, že přijetí vnitrostátního rozhodnutí o výjimce a jeho oznámení Komisi představuje existující situaci, v důsledku které nabyla práva a na kterou nelze použít nová právní pravidla.

26 Kromě toho má MGS za to, že odlišný přístup by vedl k porušení zásad právní jistoty a ochrany legitimního očekávání.

27 MGS je toho názoru, že výjimku vyplývající z rozsudku Meridionale Industria Salumi a další (212/80 až 217/80, EU:C:1981:270) lze použít na situaci, v níž unijní směrnice nahrazuje dřívější směrnici, a že v projednávaném případě Tribunál tuto výjimku použil správně.

28 Česká republika tvrdí, že když Komise v rámci řízení o udělení výjimky stanoveného směrnicemi 2003/55 a 2009/73 posuzuje správnost dřívějšího rozhodnutí orgánů členského státu, tedy zda byly dány relevantní podmínky v době jeho přijetí, nelze na takové posouzení logicky aplikovat později přijatá pravidla.

29 Podle uvedeného členského státu se od oznámení vnitrostátního rozhodnutí o výjimce podle zásady právní jistoty odvíjí další postup, zejména pokud jde o použitelné právo v rámci přezkumu tohoto rozhodnutí, jelikož toto rozhodnutí nastoluje „existující“ situaci.

30 Mimoto má Česká republika za to, že výklad Komise by vedl k tomu, že by mohla být vnitrostátní rozhodnutí o výjimce oznámená ve stejnou chvíli posuzována rozdílně, jelikož volba použitelných předpisů by ve skutečnosti závisela na tom, kdy by vůči těmto rozhodnutím Komise učinila kroky, a byla by tak ponechána na volném uvážení Komise. Tím by docházelo k nerovnému zacházení s uvedenými rozhodnutími, které by bylo v rozporu se zásadami rovnosti a spravedlnosti.

31 Konečně tento členský stát podotýká, že tyto úvahy podporuje fakt, že směrnice 2009/73 neobsahuje žádné ustanovení týkající se postupu v řízeních, která probíhala ke dni jejího vstupu v platnost.

*Závěry Soudního dvora*

32 Je třeba připomenout, že nová právní úprava se použije od okamžiku, kdy vstoupil v platnost akt, kterým byla zavedena a že se sice nepoužije na právní situace vzniklé a na právní postavení s konečnou platností nabytá za platnosti dřívějšího práva, avšak použije se na jejich budoucí účinky, jakož i na nové právní situace. S výhradou zásady zákazu zpětné účinnosti právních aktů je tomu jinak pouze tehdy, když je nové pravidlo spojeno se zvláštními ustanoveními, která zvláštním způsobem určují jeho podmínky použití v čase (rozsudek Gemeinde Altrip a další, C-72/12, EU:C:2013:712, bod 22, jakož i citovaná judikatura).

33 Konkrétně podle ustálené judikatury se má o procesních pravidlech obecně za to, že jsou použitelná ke dni, kdy tato pravidla vstoupí v platnost (rozsudek Komise v. Španělsko, C-610/10, EU:C:2012:781, bod 45 a citovaná judikatura), na rozdíl od hmotněprávních pravidel, která jsou obvykle vykládána tak, že se vztahují na situace vzniklé před jejich vstupem v platnost pouze tehdy, pokud z jejich znění, cíle nebo struktury jasně vyplývá, že jim musí být přiznán takový účinek (viz rozsudky Meridionale Industria Salumi a další, 212/80 až 217/80, EU:C:1981:270, bod 9; Molenbergnatie, C-201/04, EU:C:2006:136, bod 31, jakož i Komise v. Freistaat Sachsen, C-334/07 P, EU:C:2008:709, bod 44).

34 Soudní dvůr rovněž rozhodl, že ustanovení, které je právním základem aktu a opravňuje unijní orgán k přijetí dotčeného aktu, musí být platné ke dni přijetí uvedeného aktu (viz rozsudek ThyssenKrupp Nirosta v. Komise, C-352/09 P, EU:C:2011:191, bod 88).

35 V projednávaném případě Tribunál rozhodl, že procesní a hmotněprávní změny zavedené článkem 36 směrnice 2009/73 tvoří nedělitelný celek, takže v souladu s rozsudkem Meridionale Industria Salumi a další (212/80 až 217/80, EU:C:1981:270) nelze přiznat všem těmto ustanovením zpětnou účinnost, a že v důsledku toho byla použitelná pravidla směrnice 2003/55, jak pokud jde o věc samou, tak pokud jde o procesní postup.

36 Je třeba připomenout, že v bodě 11 uvedeného rozsudku Soudní dvůr odchylně od výkladového pravidla připomenutého v bodě 33 tohoto rozsudku učinil závěr, že unijní právní úprava, jež má stanovit ucelenou právní úpravu dodatečného vybrání celního dluhu, obsahuje jak procesní pravidla, tak hmotněprávní pravidla, která tvoří nedělitelný celek, jehož jednotlivá ustanovení nemohou být posuzována odděleně, pokud jde o jejich časovou účinnost. Taková výjimka nalezla odůvodnění v nahrazení dříve existujících vnitrostátních systémů novým systémem Společenství s cílem dosáhnout soudržného a jednotného používání právní úpravy Společenství, která byla takto zavedena v celní oblasti (viz rozsudek Molenbergnatie, C-201/04, EU:C:2006:136, bod 32).

37 V této souvislosti je třeba konstatovat, že situace dotčená ve věci, v níž byl vydán rozsudek Meridionale Industria Salumi a další (212/80 až 217/80, EU:C:1981:270), není srovnatelná se situací dotčenou v projednávaném případě. Směrnice 2009/73 totiž zrušuje a nahrazuje dřívější unijní právní úpravu použitelnou v téže oblasti, a sice směrnici 2003/55. V tomto ohledu směrnice 2009/73 nevytváří nový režim, nýbrž přímo navazuje na směrnici 2003/55, když ostatně nemění obsah jejích hmotněprávních ustanovení, zejména těch, která se týkají hmotněprávních podmínek, kterým podléhá udělení výjimky, stanovených v čl. 22 odst. 1 a 2 směrnice 2003/55, jakož i čl. 36 odst. 1 a 2 směrnice 2009/73.

38 V tomto kontextu, jak poukázala generální advokátka v bodech 48 a 49 svého stanoviska, skutečnost, že procesní pravidla směrnice 2003/55 byla změněna směrnicí 2009/73, nemůže sama o sobě – na rozdíl od toho, co rozhodl Tribunál v bodě 36 napadeného rozsudku – prokázat, že procesní a hmotněprávní pravidla v článku 36 směrnice 2009/73 mají „neoddělitelnou“ povahu ve smyslu rozsudku Meridionale Industria Salumi a další (212/80 až 217/80, EU:C:1981:270).

39 Kromě toho skutečnost, že v uvedených směrnicích jsou tatáž hmotněprávní ustanovení doprovázena odlišnými procesními ustanoveními, naznačuje, že za okolností projednávané věci mohou být tato hmotněprávní ustanovení oddělena od uvedených procesních ustanovení.

40 Z toho důvodu nelze výjimku uvedenou v bodě 36 tohoto rozsudku uplatnit v projednávaném případě.

41 Protože směrnice 2003/55 byla zrušena s účinkem ode dne 3. března 2011, kdy byla nahrazena směrnicí 2009/73, nebyla za těchto okolností v den přijetí sporného rozhodnutí, a sice dne 27. června 2011, v platnosti ustanovení směrnice 2003/55, nýbrž ustanovení směrnice 2009/73.

42 Z toho vyplývá, že Komise nepoužila se zpětnou účinností ustanovení směrnice 2009/73, nýbrž že přijala sporné rozhodnutí na základě tehdy platného ustanovení.

43 Kromě toho je třeba podotknout, že podle článku 22 směrnice 2003/55 a článku 36 směrnice 2009/73 může Komise poté, co obdrží oznámení o vnitrostátním rozhodnutí o výjimce, požadovat změnu nebo zrušení tohoto rozhodnutí.

44 Na rozdíl od toho, co tvrdí společnost MGS a jak uvedla generální advokátka v bodech 66, 70 a 71 svého stanoviska, nelze mít za to, že takové rozhodnutí nebo oznámení zakládá „postavení, které bylo s konečnou platností nabyto“ či „existující situaci“ ve smyslu judikatury připomenuté v bodech 32 a 33 tohoto rozsudku.

45 Z toho vyplývá, že se při neexistenci zvláštních ustanovení, která by zvláštním způsobem určovala podmínky použití směrnice 2009/73 v čase, měla na probíhající řízení použít směrnice 2009/73 ode dne jejího vstupu v platnost, tedy ode dne 3. března 2011. Tribunál se tedy dopustil nesprávného právního posouzení, když učinil závěr, že Komise při přijímání sporného rozhodnutí neprávem použila tuto směrnici.

46 Pokud jde v tomto kontextu o tvrzené porušení zásady ochrany legitimního očekávání, kterého se dovolávaly společnost MGS a Česká republika, stačí připomenout, že podle ustálené judikatury nemůže být tato zásada natolik rozšířena, aby obecně bránila použití nového pravidla na budoucí účinky situací vzniklých za působnosti dřívějšího pravidla (viz rozsudky Tomadini, 84/78, EU:C:1979:129, bod 21; Komise v. Freistaat Sachsen, C-334/07 P, EU:C:2008:709, bod 43, a Stadt Papenburg, C-226/08, EU:C:2010:10, bod 46).

47 Pokud jde o porušení zásad rovnosti a spravedlnosti tvrzené Českou republikou, je třeba podotknout, jak uvedla generální advokátka v bodech 62 a 63 svého stanoviska, že jelikož změna použitelného právního režimu spočívá na objektivním faktoru, a sice na datu vstupu směrnice 2009/73 v platnost, vnitrostátní rozhodnutí o výjimce dotčené v projednávané věci bylo podle zjištění Tribunálu oznámeno pouze několik dnů před tímto datem a není prokázáno, že by Komise svévolně a bez objektivního důvodu podle případu urychlila či zdržela vyřizování vnitrostátních rozhodnutí o udělení výjimky, která byla oznámena téhož data, aby mohla některá řízení ukončit před a jiná po datu vstupu uvedené směrnice v platnost, nelze učinit závěr, že byly v projednávaném případě porušeny uvedené zásady.

48 Proto se Tribunál tím, že rozhodl, že v projednávaném případě byla použitelná pravidla směrnice 2003/55, jak pokud jde o věc samou, tak pokud jde o procesní postup, dopustil nesprávného právního posouzení.

49 Za těchto podmínek je třeba vyhovět jedinému důvodu, který Komise uplatnila na podporu svého kasačního opravného prostředku, a zrušit napadený rozsudek.

## K žalobě u Tribunálu

50 Podle čl. 61 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie Soudní dvůr zruší rozhodnutí Tribunálu, pokud je kasační opravný prostředek opodstatněný. Soudní dvůr může vydat sám konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje, nebo věc vrátit zpět Tribunálu k rozhodnutí.

51 V projednávaném případě má Soudní dvůr za to, že je třeba vydat konečné rozhodnutí o prvním žalobním důvodu znějícím na zrušení sporného rozhodnutí, který uplatnila MGS.

52 K tomuto stačí uvést, že z důvodů vylíčených v bodech 35 až 47 tohoto rozsudku musí být tento první žalobní důvod zamítnut.

53 Nicméně vzhledem k tomu, že Tribunál nepřezkoumal druhý a třetí žalobní důvod, které MGS uplatnila na podporu své žaloby na neplatnost, má Soudní dvůr za to, že stav tohoto řízení nedovoluje, aby ve věci rozhodl.

54 V důsledku toho je třeba vrátit věc zpět Tribunálu, aby rozhodl o tomto druhém a třetím žalobním důvodu.

## K nákladům řízení

55 Vzhledem k tomu, že se věc vrací zpět Tribunálu, je třeba stanovit, že o nákladech řízení souvisejících s tímto řízením o kasačním opravném prostředku bude rozhodnuto později.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

**1) Rozsudek Tribunálu Evropské unie ve věci Globula v. Komise (T-465/11, EU:T:2013:406) se zrušuje.**

**2) Věc se vrací zpět Tribunálu Evropské unie.**

**3) O nákladech řízení bude rozhodnuto později.**

Podpisy.